

ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು

1. ಟೊಮ್ಯಾಟೊ

ಟೊಮ್ಯಾಟೊ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜನಪ್ರಿಯ ತರಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಎ, ಬಿ ಹಾಗೂ ಸಿ ಜೀವಸತ್ವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಣ್ಣು : ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಮಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಮಧ್ಯಮ ಕಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡುಮಣ್ಣು ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತ. ತಗ್ಗುಪ್ರದೇಶ, ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಮತ್ತು ಆಮ್ಲಯುಕ್ತ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರದೇಶ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ರಸಸಾರ 6 ರಿಂದ 7 ಇರಬೇಕು. ಸೊರಗು ರೋಗಪೀಡಿತ ಮಣ್ಣು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ : ವರ್ಷದ ಮೂರೂ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೂನ್-ಜುಲೈ, ಅಕ್ಟೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಜನೆವರಿ-ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ 75 ರಿಂದ 90 ಸೆಂ.ಮೀ. ಇರುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜುಲೈನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ವರೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಹಾಗೂ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ (ಜನೆವರಿ-ಫೆಬ್ರುವರಿ) ಎಲೆ ಮುಟುರು ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದರಿಂದ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಸಿ ಮಡಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಜುಲೈ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ಮಧ್ಯದವರೆಗೂ ಉತ್ತಮ ಕಾಲ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಳಿಗಳು	ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳು
1.	ಮೇಘಾ (ಎಲ್-15)	ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ, ದುಂಡನೆಯ ಆಕಾರ ಹೊಂದಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾಯಿಕಟ್ಟುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 25 ರಿಂದ 30 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿದ 8 ರಿಂದ 10 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕೆಡದಂತೆ ಇಡಬಹುದು.
2.	ಅರ್ಕಾ ವಿಕಾಸ್	ಗಿಡಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 140 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದು (80-90 ಗ್ರಾಂ) ಕಡು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಮಳೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 35-40 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
3.	ಅರ್ಕಾ ಅಭಾ	ಗಿಡಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 140 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಕಡು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 75 ಗ್ರಾಂ. ತೂಕವಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ದುಂಡಾಣು ಸೊರಗು ರೋಗವನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 43 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತದೆ.
4.	ಅರ್ಕಾ ಅಲೋಕ್	ಬೆಳೆಯು 130 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ (120 ಗ್ರಾಂ) ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸೊರಗು ರೋಗವನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 46 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
5.	ಅರ್ಕಾ ಆಶಿಶ್	ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ 130 ದಿನಗಳು. ಹಣ್ಣುಗಳು ಮೊಟ್ಟೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೂದಿ ರೋಗವನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಬಿರುಕು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಳೆಗಾಲ ಹಾಗೂ ಚಳಿಗಾಲಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 38 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
6.	ಅರ್ಕಾ ಆಹುತಿ	ಗಿಡಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬೆಳೆ 140 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು, ಕಡು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ತಿರುಳಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಇದನ್ನು ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 42 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
7.	ಅರ್ಕಾ ಮೇಘಾಲಿ	ಗಿಡಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬೆಳೆ 125 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಧ್ಯಮ (65 ಗ್ರಾಂ) ಗಾತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಕಡು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 18 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
8.	ಸಂಕ್ರಾಂತಿ	ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದುಂಡನೆಯಾಕಾರ ಹೊಂದಿವೆ. ಇದೊಂದು ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿಯ ತಳಿ (95-105 ದಿನಗಳು). ಇದು ಎಲೆ ಮುಟುರು ನಂಜು ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 40-45 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
9.	ನಂದಿ	ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಎಲೆ ಮುಟುರು ನಂಜು ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 40-45 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

10. ವೈಭವ್ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯ ಹಣ್ಣುಗಳು ದೂರ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 45-50 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಎಲೆ ಮುಟುರು ನಂಜು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ತಳಿಯು ದುಂಡಾಣು ಸೊರಗುರೋಗ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಉಷ್ಣತೆ ತಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
11. ಪಿ.ಟಿ.ಆರ್. 6 (ಕೃಷ್ಣ) ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಕಡುಗಂಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ದೂರದ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಹುಳಿಯುಕ್ತ ಸಿಹಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಈ ತಳಿಯು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಂಗಮಾರಿ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಮುಟುರು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಆರ್ಕಾ ಆಶಿಶೆಗಿಂತಲೂ ಶೇ. 20ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.
12. ಡಿ.ಎಮ್.ಟಿ-1 ಈ ತಳಿಯ ಎಲೆಗಳು ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೋಲಿನ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ, ಹಣ್ಣುಗಳು ಗುಂಡಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುಳಿ ಅಂಶ ಹೊಂದಿದ್ದು ಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ತೊಗಟೆ ತೆಳುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಇಳುವರಿ 26-28 ಟನ್ ಇದ್ದು ದುಂಡಾಣು ಸೊರಗು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯು ಸಾಂಬಾರ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ.
13. ಡಿ.ಎಮ್.ಟಿ-2 ಈ ತಳಿಯ ಎಲೆಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಗಿಡದ ಗಾತ್ರ ಮಧ್ಯಮದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯು ಗೊಂಚಲಾಗಿ ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಹುಳಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಳುವರಿ 27 ರಿಂದ 30 ಟನ್ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟರಿಗೆ. ಈ ತಳಿಗೆ ಸೊರಗು ರೋಗವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಹಣ್ಣಾದಾಗ ಕಾಯಿಯ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿನ ತೊಗಟೆ ತೆಳುವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಸೊರಗು ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
14. ಡಿ.ಎಮ್.ಟಿ-5 ಈ ತಳಿಯ ಎಲೆಗಳು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಎಲೆಗಳ ತರಹ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಎಲೆಗಳು ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಕೋಲಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಉದ್ದ, ದಪ್ಪನೆ ಸಿಪ್ಪೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ತಳಿಯು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಳುವರಿಯು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 30-32 ಟನ್ ಇದ್ದು ದುಂಡಾಣು ಸೊರಗು ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಲಾಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯ.

ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳು

1. ಆರ್ಕಾ ಅನನ್ಯ ಎಲೆ ಮುಟುರು ಹಾಗೂ ದುಂಡಾಣು ಸೊರಗು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. 140 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸುಮಾರು 65 ರಿಂದ 70 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡಬಲ್ಲದು.
2. ಅರ್ಕಾ ರಕ್ಷಕ್ ಎಲೆ ಮುಟುರು ನಂಜುರೋಗ, ದುಂಡು ರೋಗಾಣುವಿನ ಸೊರಗು ರೋಗ ಹಾಗೂ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಮಧ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಈ ತಳಿಯು ದಟ್ಟಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 65 ರಿಂದ 70 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮೊದಲನೆಯ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು. ಹಣ್ಣುಗಳು ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿ - ಗುಂಡಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಹಣ್ಣಿನ ತೂಕ ಸರಾಸರಿ 80 ರಿಂದ 90 ಗ್ರಾಂ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ದಟ್ಟ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ 20 ರಿಂದ 25 ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಕೆಡದಂತೆ ಇಡಬಹುದು. ಈ ತಳಿಯು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಜಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 75 ರಿಂದ 80 ಟನ್ ಇಳುವರಿಯನ್ನು 140 ರಿಂದ 145 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
3. ಅರ್ಕಾ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಈ ಸಂಕರಣ (ಎಫ್ 1 ಹೈಬ್ರಿಡ್) ತಳಿಗೆ ಮೂರು ರೋಗಗಳನ್ನು (ಎಲೆ ಮುಟುರು ನಂಜುರೋಗ, ದುಂಡು ರೋಗಾಣುವಿನ ಸೊರಗು ರೋಗ ಹಾಗೂ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ) ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಮಧ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಈ ತಳಿಯು ದಟ್ಟಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 65 ರಿಂದ 70 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮೊದಲನೇ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು. ಹಣ್ಣುಗಳು ಗುಂಡಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಹಣ್ಣಿನ ತೂಕ ಸರಾಸರಿ 90 ರಿಂದ 100 ಗ್ರಾಂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ದಟ್ಟ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು (ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ 20 ರಿಂದ 25) ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಡದಂತೆ ಇಡಬಹುದು. ಈ ತಳಿಯು ತಾಜಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಕರಣ ತಳಿಯು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 80 ರಿಂದ 85 ಟನ್ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು 140 ರಿಂದ 150 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು : ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ

ಕ್ರ ಸಂ	ವಿವರಗಳು	ಸಂಕರಣ ತಳಿ	ಇತರೆ ತಳಿಗಳು
	ನೀರಾವರಿ		
1	ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ	75-100 ಗ್ರಾಂ	200-250- ಗ್ರಾಂ
2	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ	38 ಟನ್	25 ಟನ್
3	ಸಾರಜನಕ	250 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ	115 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
4	ರಂಜಕ	250 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ	100 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
5	ಪೊಟ್ಯಾಷ್	250 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ	60 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೆಳೆ		
1	ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ		200-250 ಗ್ರಾಂ
2	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ		25 ಟನ್
3	ಸಾರಜನಕ		60 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
4	ರಂಜಕ		50 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
5	ಪೊಟ್ಯಾಷ್		30 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ

ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 22 ರಿಂದ 24 ದಿನಗಳ, 15,000 ರಿಂದ 20,000 ಸಸಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಸಿಮಡಿ ತಯಾರಿಕೆ : ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು 7.5 ಮೀ ಉದ್ದ, 1.20 ಮೀ ಅಗಲ ಮತ್ತು 10 ಸೆಂ. ಮೀ. ಎತ್ತರದ 10 ಮಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಮಡಿಗೆ 15 ರಿಂದ 20 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ (3 ರಿಂದ 4 ಬುಟ್ಟಿ) ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಅರ್ಧ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ 15:15:15 ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ಬಿತ್ತುವ ಮೊದಲು ಬೀಜವನ್ನು ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಸಬ್ಲಿಮಿಸ್ (ಸೀಡ್ ಪ್ರೋ) ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ 50 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ 1.25 ಗ್ರಾಂ ಥೈರಾಮ್‌ನಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿ, 7.5 ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜವನ್ನು ಹರಡಿ ತೆಳುವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಬೇಸಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಮಡಿಗಳಿಗೆ ನೆರಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬೀಜಗಳು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆ ಒಡೆದು 3-4 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ 13 ರಿಂದ 16 ಸೆಂ.ಮೀ. ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದು ನಾಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮೊಟ್ಟೆ ವಿಧಾನ: ಒಂದು ಟ್ರಿಗೆ 1 ರಿಂದ 1.25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ನಿರ್ಜಲಿಕರಿಸಿದ ಕೊಕೊಪಿಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೊಕೊಪಿಟ್‌ಗೆ ಅಜೋಸ್ಪೊರಿಲಂ/ ಅಜಟೊಬ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಸುಡೊಮೊನಾಸ್‌ಪ್ಲೂರೊಸೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮ ಹಾರ್ಜಿಯಾನಮ್ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು 10 ಗ್ರಾಂ ದಿಂದ ಉಪಚರಿಸಬೇಕು. ಟ್ರಿ ಅನ್ನು ಕೊಕೊಪಿಟ್ ನಿಂದ ತುಂಬಿ ನೀರುಣಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಗುಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಬಿತ್ತಿದ ಗುಳಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಜಲಿಕರಿಸಿದ ಕೊಕೊಪಿಟ್‌ನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ, ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಒಟ್ಟು 5-10 ಟ್ರೀಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಥಿನ್ ಮುಚ್ಚಿ ಪಾಲಿ ಹೌಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೀಜಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತವೆ. 3-4 ನೇ ದಿವಸ ಟ್ರೀಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ಪ್ರತಿ ಟ್ರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 2 ಸಾರಿ ನೀರುಣಿಸಬೇಕು. 6-7 ನೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬೀಜಗಳು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆತ್ತವೆ. ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ 15 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ 19:19:19 ರಸ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು (1 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ) ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು : ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಂಟೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು, ಹದಮಾಡಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ/ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ನಂತರ 90 ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೋದು (ಹರಿ)ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಶೇ 50 ರಷ್ಟು ಸಾರಜನಕ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದ ರಂಜಕ, ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ನಂತರ ತೆಳುವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ 45 ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೋದಿನ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗುಣಿಗೆ ಒಂದು ಸಸಿಯಂತೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಾಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ 16 ಟೋಮ್ಯಾಟೊ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ 1 ಸಾಲು ಅಫ್ಲಿಕನ್ ಚೆಂಡು ಹೂವನ್ನು ನಾಟಿಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 40 ದಿನ ಬೆಳೆದ ಚೆಂಡು ಹೂವಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 25 ದಿನ ಬೆಳೆದ ಟೋಮ್ಯಾಟೊ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಬಳಸಬೇಕು. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಅಥವಾ ಸಜ್ಜೆ ಅಥವಾ ಮೇವಿನ ಜೋಳದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ತಡೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಮುಟುರು ರೋಗ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 250 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಎಣ್ಣೆಯಿರುವ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತು 5 ಟನ್ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೆಳೆ : ಭೂಮಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಾವಯವಗೊಬ್ಬರ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ, 75 ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಂತರದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೋದುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ 45 ಸೆಂ. ಮೀ. ಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಶೇ 50 ರಷ್ಟು ಸಾರಜನಕ ಮತ್ತು ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದ ರಂಜಕ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಷ್‌ನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು, ನಂತರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಪಾತಿಗಳ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿಮಾಡಬೇಕು. ನಾಟಿಯ ನಂತರ ತೆಳುವಾಗಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಉಳಿದ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಮೇಲು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು. ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವ ಸಮಯಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆರಹಿತವಾಗಿಡಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಎಂಟು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ : ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಗುಣಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ 5 ರಿಂದ 7 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ನಾಲ್ಕೈದು ವಾರಗಳ ನಂತರ 30 ಸೆಂ. ಮೀ. ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಬೆಳೆದ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕವಲು ಟೊಂಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಂತರ ಅವುಗಳಿಗೆ 1.2-1.5 ಮೀ. ಉದ್ದದ ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಆಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಉಳಿದ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ಸಾರಜನಕವನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 4 ವಾರಗಳ ನಂತರ ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆರಹಿತವಾಗಿ ಇಡಬೇಕು.

ಕಳೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಕಳೆಗಳು	ಕಳೆನಾಶಕ	ಪ್ರಮಾಣ
ಏಕದಳ / ದ್ವಿದಳ	ಅಲಾಕ್ಸೋರ್ (ಪೂ)	1.5 ಲೀ./ಹೆಕ್ಟೇರ್
	ಬ್ಯೂಟಾಕ್ಸೋರ್ (ಪೂ)	1.5 ಲೀ./ಹೆಕ್ಟೇರ್

(ಪೂ : ಕಳೆಗಳು ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ)

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ :

ಕೀಟಗಳು	ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
1 ಜಿಗಿಹುಳು	ಅಪ್ಪರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯದ ಜಿಗಿ ಹುಳುಗಳು ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುರಾಗುತ್ತವೆ.	ಜಿಗಿಹುಳು, ಹೇನು, ಬಿಳಿನೋಣ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಸುರಂಗ ಕೀಟಗಳ ಹತೋಟಿಗಾಗಿ 0.25 ಮಿ.ಲೀ. ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಪ್ರಿಡ್ 17.8 ಎಸ್. ಎಲ್. ಅಥವಾ 1.7 ಮಿ.ಲೀ. ಡೈಮಿಥೋಯೆಟ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಫಾಸ್ಪಾಮಿಡಾನ್ 40 ಎಸ್.ಎಲ್ ಅಥವಾ 1.3 ಮಿ.ಲೀ. ಆಕ್ಸಿಡೆಮಿಟಾನ್ ಮಿಥೈಲ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ. ಲೀ. ಟ್ರೈಯೆಜೋಫಾಸ್ 40 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ ಶೇ. 4 ರ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
2 ಸಸ್ಯ ಹೇನು	ಹೇನುಗಳು ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಎಳೆಯ ಭಾಗಗಳಿಂದ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಭಾಗಗಳು ನಂತರ ಒಣಗುತ್ತವೆ.	ಹಾಳಾದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಶೇ. 4 ರ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
3 ಬಿಳಿ ನೋಣ	ಬಿಳಿ ನೋಣಗಳು ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟವು ಎಲೆ ಮುರುಟು ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ.	ಹೊಮ್ಮಾಟೊ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಸಾಲು ಮೂಲಂಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಹಣ್ಣು ಕೊರಕದ ಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ 25 ಸಾಲು ಟೊಮ್ಮಾಟೊ ನಂತರ 1 ಸಾಲು ಚೆಂಡು ಹೂ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಶೇ. 10 ರಷ್ಟು ಬಾಧೆಯವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಿಂಪರಣೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಎನ್.ಪಿ.ವಿ. (250 ಎಲ್.ಇ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 0.4 ಮಿ.ಲೀ. ಇಂಡಾಕ್ಸಾಕಾರ್ಬ್ 15.8 ಇ.ಸಿ ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ. ಥಂಯೊಡಿಕ್ಸಾಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ ಅಥವಾ 0.3 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲೋರಾಂಟ್ರಿನಿಲಿಪ್ರೋಲ್ 18.5 ಎಸ್.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
4 ಎಲೆ ಸುರಂಗ ಕೀಟ	ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಎಲೆಯ ಪದರಗಳ ಒಳ ಸೇರಿ ಹಸಿರು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೆರೆದು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಹಾವಿನ ಆಕಾರದ ಮಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.	* 1.0 ಮಿ.ಲೀ. ಸೈಯಾಂಟ್ರಿನಿಲಿಪ್ರೋಲ್ 10.26 ಓ.ಡಿ. ಅಥವಾ 0.5 ಗ್ರಾಂ. ಪ್ಲೋಬೆಂಡಿಯಾಮೈಡ್ 20 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಜಿ. ಅಥವಾ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಲಾಮ್ಬಾಸೈಲೋಥ್ರೀನ್ 5.0 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1.5 ಮಿ.ಲೀ. ನೂವಲೋರಾನ್ 10 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 3 ಮಿ.ಲೀ. ಹೆಚ್.ಎ.ಎನ್.ಪಿ.ವಿ. 0.43 ಎ.ಎಸ್. ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ. ಬಿ.ಟಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
5 ಹಣ್ಣು ಕೊರೆ ಯುವ ಹುಳು	ಮೊದಲ ಹಂತದ ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಹೂವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ನಂತರದ ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಹೂವಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊರೆದು ಒಳ ಭಾಗವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಹಣ್ಣುಗಳು ನಂತರ ಕೊಳೆಯುತ್ತವೆ.	ಮರಿಹುಳುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಶೇ. 5 ರ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೀಡೆಗಳನ್ನು ವಿಷಪಾಷಣ ಬಳಸಿ (25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ಗೋದಿತೌಡು +2 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೆಲ್ಲ+ 125 ಮಿ.ಲೀ. ಮೊನೋಕ್ಲೋಟೊಫಾಸ್ 36 ಎಸ್.ಎಲ್. + 5 ಲೀಟರ್ ನೀರು) ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಎರಚಿ ಕೀಡೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.
6 ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಕೀಟ	ಮೊದಲ ಹಂತದ ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಎಲೆಯ ಹಸಿರು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೆರೆದು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆದ ನಂತರ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.	* 1.0 ಮಿ.ಲೀ. ಸೈಯಾಂಟ್ರಿನಿಲಿಪ್ರೋಲ್ 10.26 ಓ.ಡಿ. ಅಥವಾ 1.0 ಮಿ.ಲೀ. ಫೆನಾಜಿಕ್ಲಿನ್ 10 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1.0 ಸ್ಟ್ರೆರೋಮೆಸಿ ಫೀನ್ 22.9 ಎಸ್.ಸಿ. ಅಥವಾ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಅಜಾಡಿರೆಕ್ಲಿನ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

* ಸಿ.ಐ.ಬಿ.ಆರ್.ಸಿ. ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ

ರೋಗಗಳು	ಲಕ್ಷಣಗಳು	ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
1. ಸಸಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಸಾಯುವುದು	ಗಿಡಗಳ ಬುಡಭಾಗವು ತೇವಾಂಶದಿಂದ ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳು ಕುಸಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ.	<p>ಏರು ಸಸಿಮಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರುಣಿಸಿ ಅದನ್ನು 400-500 ಗೇಜಿನ ಪಾರದರ್ಶಕ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಪೇಪರಿನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ - ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ 6 ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಮುಚ್ಚಿಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ರೋಗಾಣುಗಳು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಆರು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜವನ್ನು 6 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಲಾಕ್ಸಿಲ್ ಎಮ್. ಝಡ್.ನಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತದನಂತರ ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಕ್ಕೆ 4 ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಜೀವಾಣುವಿನಿಂದ ಲೇಪಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಸಿಗಳು ರೋಗ ರಹಿತವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅಥವಾ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ. ಬೀಜವನ್ನು 2 ಗ್ರಾಂ ಥೈರಮ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಉಪಚರಿಸಬೇಕು.</p> <p>ಸಸಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ 2 ಗ್ರಾಂ ಜೈನೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.</p> <p>** ಕ್ಯಾಪ್ಪಾನ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಪಿ. 2.5 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ (ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು)</p>
2. ಎಲೆ ಮುಟ್ಟುರು ರೋಗ	ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪೊದೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ಮುದುಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಗಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ.	<p>ರಸ ಹೀರುವ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಸಿಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬೆಳೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 2 ನೇ ಮತ್ತು 5 ನೇ ವಾರಗಳ ನಂತರ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಳಿಗಳನ್ನು (ಆರ್ಕಾ ರಕ್ತಕ್, ನಂದಿ, ವೈಭವ್ ಹಾಗೂ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ) ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಬೆಳೆ ನಾಟಿಮಾಡಿದ 8-10ವಾರಗಳ ನಂತರ 2 ಗ್ರಾಂಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 625 ಲೀಟರ್ ಸಿಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.</p>
3. ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಈ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಪ್ಪನೆಯ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಣಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ.	<p>ಟೊಮ್ಯಾಟೊ ಬೆಳೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ 3 ಗ್ರಾಂ ದೊಡೀನ್ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 2.5 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯುಪ್ರಸ್ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.</p> <p>ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 1 ಗ್ರಾಂ ಫೆಮೋಕ್ಸಡನ್ 16.6 + ಸೈಮೋಕ್ಸಿನಿಲ್ 22.1 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಬೆರೆಸಿ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.</p> <p>** ಅರ್ಯಾಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 23 ಎಸ್. ಸಿ. 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ರೈಡ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಪಿ. 2.5 ಗ್ರಾಂ /ಲೀ. ಅಥವಾ ಮೆಟಿರಾಮ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಜಿ. 3.3 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಜೈನೆಬ್ 2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ. ಅರ್ಯಾಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 18.2 + ಡೈಫೆನೊಕೊನಾಜೋಲ್ 11.4 ಎಸ್. ಸಿ. 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಮೆಟಿರಾಮ್ 55 + ಪೈರಾಕ್ಲೋಸ್ಟಾಬಿನ್ 5 % ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಜಿ. 3 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.ಅಥವಾ ಟೆಬುಕೊನಾಜೋಲ್ 50 + ಟ್ರೈಫ್ಲೋಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 25 % ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಜಿ. 0.75 ಗ್ರಾಂ /ಲೀ. ನಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.</p>
4. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ	ಈ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ವಕ್ರಾಕಾರದ ಕಂದು ಕಪ್ಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಚುಕ್ಕೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಎಲೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ.	<p>ಟೊಮ್ಯಾಟೊ ಬೆಳೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ 3 ಗ್ರಾಂ ದೊಡೀನ್ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 2.5 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯುಪ್ರಸ್ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.</p> <p>ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 1 ಗ್ರಾಂ ಫೆಮೋಕ್ಸಡನ್ 16.6 + ಸೈಮೋಕ್ಸಿನಿಲ್ 22.1 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಬೆರೆಸಿ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.</p> <p>** ಅರ್ಯಾಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 23 ಎಸ್. ಸಿ. 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ರೈಡ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಪಿ. 2.5 ಗ್ರಾಂ /ಲೀ. ಅಥವಾ ಮೆಟಿರಾಮ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಜಿ. 3.3 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಜೈನೆಬ್ 2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ. ಅರ್ಯಾಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 18.2 + ಡೈಫೆನೊಕೊನಾಜೋಲ್ 11.4 ಎಸ್. ಸಿ. 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಮೆಟಿರಾಮ್ 55 + ಪೈರಾಕ್ಲೋಸ್ಟಾಬಿನ್ 5 % ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಜಿ. 3 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.ಅಥವಾ ಟೆಬುಕೊನಾಜೋಲ್ 50 + ಟ್ರೈಫ್ಲೋಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 25 % ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಜಿ. 0.75 ಗ್ರಾಂ /ಲೀ. ನಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.</p>
5. ಕೊನೆಯ ಅಂಗ ಮಾರಿ ರೋಗ	ಈ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ತೇವಾಂಶಯುಕ್ತ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಂತರ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಎಲೆಯ ತುಂಬಾ ಅವೃತಗೊಂಡು ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತವೆ.	<p>ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಪಿ. ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ ಫೆಮೋಕ್ಸಡನ್ 16.6 + ಸೈಮೋಕ್ಸಿನಿಲ್ 22.1 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಬೆರೆಸಿ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂರುಬಾರಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.</p> <p>** ಅರ್ಯಾಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 23 ಎಸ್. ಸಿ. 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ರೈಡ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಪಿ. 2.5 ಗ್ರಾಂ /ಲೀ. ಅಥವಾ ಸೈರೂಫಾಮಿಡ್ 34.5 ಎಸ್. ಸಿ. 0.4 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಡಿಪ್ರೋಪಾಮಿಡ್ 23.4 ಎಸ್. ಸಿ. 0.8 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಜೈನೆಬ್ 75 % ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಪಿ. 2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ. ಅಥವಾ ಅರ್ಯಾಕ್ಸಿಸ್ಟಾಬಿನ್ 18.2 + ಡೈಫೆನೊಕೊನಾಜೋಲ್ 11.4 % ಎಸ್. ಸಿ. 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ. ನಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.</p>
6. ದುಂಡಾಣು ಸೊರಗು ರೋಗ	ಈ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಆಮೇಲೆ ಗಿಡವು ಬಾಡಿ ಒಣಗುತ್ತದೆ.	<p>ದುಂಡಾಣು ಸೊರಗು ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಟೊಮ್ಯಾಟೊ ಅಥವಾ ಅದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬೆಳೆಯನ್ನು</p>

	ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಸೀಳಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.	ಬೆಳೆಯಬಾರದು (ಉದಾ: ಬದನೆ, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ). ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಳಿಗಳಾದ ಅರ್ಕಾ ರಕ್ಟ್, ಅರ್ಕಾ ಅಲೋಕ್ ಹಾಗೂ ಅರ್ಕಾ ಅಭಿಜಿತ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು.
7. ಗಂಟು ಬೇರು ಜಂತು ರೋಗ	ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.	ಪ್ರತಿ ಗಿಡದ ಕಾಂಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಸಡಿಲಿಸಿ 3 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೋಫ್ಯೂರಾನ್ ಹರಳು ಬೆರೆಸಿ ತೆಳುವಾಗಿ ನೀರುಣಿಸಬೇಕು.
8. ಬೂದಿ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು, ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಬೂದು ಬಣ್ಣ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ.	ಬೂದಿ ರೋಗದ ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ 3 ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಗಂಧಕದ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
9. ಪ್ಯೂಸೇರಿಯಂ ಸೊರಗು ರೋಗ	ಈ ರೋಗವು ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಗಿಡಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಎಲೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಾಗುತ್ತವೆ, ನಂತರ ಗಿಡ ಪೂರ್ತಿ ಒಣಗುತ್ತದೆ.	ರೋಗಪೀಡಿತ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 3 ಗ್ರಾಂ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆನ್‌ಡೈಜಿಮ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಬೆರೆಸಿದ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಣ್ಣು ತೋಯುವಂತೆ ಸುರಿಯಬೇಕು. ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಳಿಗಳಾದ ಅರ್ಕಾ ಅಲೋಕ್ ಹಾಗೂ ಅರ್ಕಾ ಅಭಿಜಿತ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು.

** ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ (ಸಿ. ಐ. ಬಿ. ಆರ್. ಸಿ.) ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ : ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 60-65 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಈ ಬೆಳೆಯು ಕೊಯ್ಲುಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ತಳಿ ಹಾಗೂ ಕಾಲಕ್ಕೆನುಸಾರವಾಗಿ 6-8 ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಕೊಯ್ಲು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ 25-30 ಟನ್ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ 60-75 ಟನ್ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.